

El carrer dels Calderers

El carrer dels Calderers és estret, ombrívol i, com el seu nom evoca, propi de la Girona artesanal dels temps medievals. Comunica les Ballesteries i la pujada de Sant Feliu amb la plaça del mateix sant i la Barca. És una via transitada, sorgida arran de l'Onyar i sota la vigilància de la torre alterosa de la col·legiata. Als documents dels segles XIV a XVII acostuma a rebre el nom de carrer dels Perolers, però a partir del set-cents la fórmula Calderers s'imposa rodonament, potser per influència del castellà.

UN CARRER CENYIT

L'entrada antiga al carrer comprenia una bona part del que avui és la banda esquerra de la pujada de sant Feliu, ja que aquesta només abraçava el tros que enllaça les Ballesteries amb l'església. El carrer era, doncs, més llarg i estret des del començament. Les obres d'embelliment de la pujada de sant Feliu, projectades l'any

1923 per l'arquitecte municipal R. Giralt Casadesús, aconseguiren, poc després, d'enderrocar tota una illa de cases (la primera de les quals corresponia a la fusteria de Manuel Quer) i d'ampliar la visió del conjunt de la col·legiata amb una urbanització funcional i agradable.

Gràcies a aquestes reformes s'aconseguí també d'eixamplar la calçada, puix que, com recorda el doctor Marquès, on avui comença el carrer dels Calderers hi havia una casa que dificultava enormement el pas i, en aquells temps de carros, hi passava la carretera de Barcelona a França.

Actualment, malgrat aquestes millores, el carrer és cenyit i només apte per a la circulació en una sola direcció. La mainada difícilment hi pot jugar. Diem això perquè, al segle passat, en un sector del carrer, s'hi jugava a pilota: el 3 de març de 1849 el periòdic gironí *El Postillón* informava que s'havia obert una botiga de carbó i oli, propietat de Francesc Clos, situada «frente al juego de la pelota».

En una de les cases enderrocades amb les reformes dels anys vint hi havia una capelleta de la Mare de Déu de Montserrat, la qual gaudia de veneració i renom. Fins i tot, del carrer dels

Calderers se'n deia de Montserrat. El retaule de la fornícula —traslladat al Museu— constava de la imatge de la verge i de dos àngels obrats vers el 1730 per l'escultor Marià Barnoya, segons documentà Lluís Batlle. Aquí mateix funcionà una escola de primeres lletres que l'Ajuntament anomenà pomposament «Estudio de Montserrat» i que, l'any 1841, cedí en establiment al geometre Lluís Barnoya.

A la banda contrària de la casa de Montserrat, al racó que es forma a l'esquerra de l'entrada actual del carrer, hi existí també un hostal de molta anomenada, conegut amb el nom d'«Hostal de la lleona». El nom li venia d'una columna que era ornada prop del capitell amb una bèstia que mostrava l'actitud de pujar amunt. La gent en deia «la lleona», i hi feia gresca amb els nou vinguts a la ciutat, els quals havien de tocar amb la cara la part inferior de l'animal: «no pot ser veí de Girona qui no faci un petó al cul de la lleona». L'any 1866 un carro va fer caure la columna i l'Ajuntament no autoritzà Tomàs Trescens, que n'era propietari, a col·locar-la de bell nou, perquè quan fos alineada la via hi impediria el trànsit. La lleona passà així al museu —pot ser contemplada actualment al Museu d'Art del Palau Episcopal— i no pogué rebre més compromisos d'integració a la ciutat. La columna, segons ha escrit el doctor Calzada, és una peça excepcional de l'art gironí. Hom creu que potser fou feta per suportar la biga del vestíbul d'una gran casa, i que pot tenir un origen anterior a la fundació de l'hostal: ha estat catalogada del segle XII.

EL PONT DELS PEROLERS

La documentació del segle XIV esmenta un pont dels Perolers

que cal situar en un lloc indeterminat de l'actual carrer dels Calderers, o de les cases que actualment formen part de la pujada de Sant Feliu. Hi ha qui el col·loca sobre el Galligants o bé sobre l'Onyar. Pere Freixes ha apuntat la possibilitat que es trobés sobre el fossat que separava la Força Vella del burg de Sant Feliu.

Fos sobre la muralla o sobre l'Onyar, havia d'estar situat en aquest carrer on els perolers tenien els seu obradors. De fet, l'ofici de peroler o de calderer s'ha conservat en aquest sector fins al segle XX: prop del pont d'en Gómez hi havia la caldereria Casals i més recentment encara, als anys seixanta, s'hi podia veure l'obrador d'en Miquel Rueda, que fou el darrer representant de l'ofici.

EL CARRER, AVUI

El carrer dels Calderers, empedrat des del 1901, és ara una via

de petits establiments i de botigues de queviures i de serveis, de cases velles i degradades i d'altres reformades. Hi ha mostres d'un cert abandó en determinades portes i les voreres del cantó dret, molt irregulars i desnivellades, necessitarien una reforma per evitar accidents als vianants. Entre els personatges del carrer cal recordar l'Esteve Fontané i Serramitja, que morí el 1964 essent centenari. L'havíem vist com a conserge de Sant Pere de Galligants, on es mostrava molt entusiasta, i amant a demostrar les seves aficions musicals. Actualment hi viu un dels regidors de l'Ajuntament, Joan Pujolràs, que hi té un establiment de pastisseria ben conegut; en el mateix edifici es troba l'estudi-confessionari del pintor Bosch Martí, sempre concorregut de gent que segueix amb interès la cosa artística i la social.

J. Clara

PROUS DESPLAÇAMENTS

Per primera vegada desde Girona i comarques, sense necessitat d'anar a BARCELONA, poden ésser atesos i gaudir de tots els cabells perduts, amb el sistema d'entreteixit de cabells.

No es tracta del clàssic perruquí, perruca o intervencions quirúrgiques o bé amb adhesius o clips i coses per l'estil.

L'entreteixit de cabells és

una de les tècniques més avançades del món, ja que ha estat premiat per l'alta postisseria dels més importants països com ESTATS UNITS - ALEMANYA - HOLANDA - FRANÇA, etc.

Amb aquest sistema vostè podrà banyar-se, dutxar-se, dormir i inclús practicar els esports més forts com és el futbol o el tenis.

Sense cap mena de compromís poden informar-se trucant al telèfon (972) 42 11 60 on els atindrà el Sr. ESQUEU.

PERRUQUERIA JOAN

c./ Comerç, 14 — ANGLES (GIRONA)

EXPOSICIÓ I SANT DECORACIÓ FÈLIX

OBJECTES DE REGAL

Carrer Calderers, 10
Tel. 20 54 61
GIRONA

PASTISSERIA
Torn Montserrat
Calderers, 14 - Sèquia, 24
Tel. 20 24 34 i 21 10 22
GIRONA

BAR - RESTAURANT LA BALEAR

C/. Calderers, 16 - Tel. 20 51 28
GIRONA

AUTOSERVEI CARRERAS

Comestibles - Fruites
Verdures - Llegums cuites

C/. Calderers, 1 - Tel. 20 33 16
GIRONA